illaz dño indicante cognouit. Alio rursus tpe eũ sederet in monte z oculos subito leuasset in celũ vidit quãdã aiam letantib⁹ in eius occursũ angelis ad celũ pgere. oratuitqz vt rei pñtis agnitio panderek. z statim vox ad eũ facta est. inquiẽs istam esse Amus monachi aiam. q̃ nitrie morabak. Erat aũt Amus vir grãdeuus q̃ a pueritia vsqz ad senectutẽ dño in sanctitate seruierat: diez. qz tredecim a nitria locus in q̃ sedebat Anthoni⁹ diuidebak. Videtes ergo eũ monachi admirank qui venerant de precati sũt vt causaz hilaritatis ediceret. Quib⁹ ait Amũ quieuisse. quẽ illi optime nouerãt. At illi notauerũt diẽ. z venietib⁹ de nitria frib⁹ post dies. xxx. scisciẽtes rep pererũt q̃ illo die illaqz hora dormierat. q̃ aiam et⁹ ferri senex Anthoni⁹ viderat. De pe etiã ad se venientiũ turbaz ante dies z mẽses z causas dixit z tpa. ¶ Tercia pro gatiua dñi Anthonij ꝺ mundialis cõmotio Intantũ em̃ sanctitatis e⁹ nomẽ ꝓsplẽduit. vt etiam pagani z idolozꝫ sacerdotes ad eũ videndũ cõuolarẽt. Costantinus ꝓo augustus z ei⁹ liberi. Constans atqz Constanti⁹ famã ei⁹ audientes crebro ad eũ q̃i ad pez missis lris obsecrabãt. vt recipro cis eos scriptz exhilararet. q̃ ad susceptas epl'as cõueniente reseripsit. laudauit primũ q̃ xpm colerẽt: deinde salutaria psuasit. ne magnã putarẽt regiã potestatẽ ne p̃sentis carnis imperio tumẽtes se hoies eẽ nescirẽt. Ad postremũ clemẽtie circa sbiectos z iusticie cure q̃z inopũ admonuit. atqz vnũ sempiternũ esse regẽ oim seculozũ Jesuz xpm epl'is testatus est. His principes susceptis lris letabank. Confluebant ad eũ mlti vt doctrina z exẽplo illius edificarenk. Alij vt ozõnib⁹ ei⁹ sese cõmittereẽt atqz sic multi a demonibus obsessi liberabank: z a varijs infirmitatib⁹ sanabantur egroti. Archelaus comes rogauit eum vt oraret. p policratia que in Laoditia erat admirabili z xpo dedita ꝓgine: patiebak em̃ pessimos stomachi z laterꝫ dolores: q̃s seiunijs nimijs vigilijsqz ꝓtraxerat. z erat penitus tota debilis corpe. Orauit antho nius. z diem q̃ ozo erat facta annotauit. Archelaus redijt Laoditiã inuenit virgiẽ incolumẽ pcunctatus diẽ sanitatz rep perit eo tpe fuisse a dolozib⁹ liberataz. quo orans anthonius. p ipa bonitatẽ saluatoris iuocauit ¶ Quarta progatia scti antonij dicit sctã cõsũmatio. Cũ em̃ centũ q̃nqz annoz esset. predixit monachis sui corpis dissolutionẽ iam imminere. Cunqz mediocre incõmodũ senia mẽbra turbasset. post exhortatõis ꝓba grauissima. vocatis ad se duo b⁹ frib⁹ q̃ sibi familiares erãt. Vos inqt humo tegite vos pñs operite corpuscula. Et illud q̃z senis vestri custodite mandatũ. vt nemo pter vestrã dilectionẽ locuz tumuli nouerit. Confidite in dño. qz necessario resurrectõis tpe. h̃ corpusculũ resiliet ĩ corruptũ. Vestimentoz aũt meoz sit ista diuisio: melotẽ z paliũ trituz cui supiaceo Athanasio episcopo date q̃ mihi nouum ipe detulerat. Serapion aũt eps alũ accipiat melotẽ: vos cilicũ habetote vestimẽtũ. et valete viscera mea: Anthoni⁹ em̃ mi gratz iam non erit in pñti seculo vobiscũ verba finierat z osculãtibus discipulis extendẽs paululũ pedes. mortez letus aspexit: ita vt ex hilaritate vultus ei⁹ angelozꝫ sanctoz qui ad pferendã aiam eius venerant pñtia noscerek. Seruauerũt mãdata discipuli z inuolutũ corpus humo operuerunt. Hic fuit anthonij magni terminus vite. cui⁹ anima gaudet in celis. Nos ꝓo deuotõne ardentissima illũ venerari conemur vt sic ei⁹ interueniẽtib⁹ meritis puenire valeamus ad illã gloriã in q̃ Jesus filius dei viuit z regnat p infinita secula seculozum. Amen.

¶ Sermo. LXIII. de liberalitate sctũ Gregorij pape: pter quã deo z hominibus se amabilem exhibuit.

Hilarẽ eni datorem diligit deus. Doctoris gẽtiũ ꝓbasũt ista originalr. ij. ad Coz. ix. ca. Dat deus pñissim⁹ pñ creaturis beneficia sua affluẽter. z non impropera t vt Jacob⁹ asserit. i. ca. sue Canon. Propterea diligit illos qui eũ imitari conank est em̃ similitudo amoris causatiua. Et vt inquit Seneca in tercio de beneficijs. Magni animi est magnifici iuuare. pdesse. qui dat beneficia deos imitak. Cũ aũt hoc ex liberalitate pueniat: ideo Gregoz⁹

diuitias quas possidebat liberalissime dispensauit. Est aut liberalitas que hoies non tm deo sed etiam homibus amabile reddit. Vnde tullius in.i. de officijs ait. Quaq; ois virtus nos ad se allicit. facitq; eos diligam in qbus ipsa esse videat. tm iustitia z liberalitas id maxime efficit. Propterea beatum gregorium commedare cupientes de ipsi liberalitate in pmi sermone dicem. Ob ipaz naq; dilexit eum deus. qz vidit eum hylarem in donando. De cui liberalitate tria mysteria ponimus contemplanda.

¶ Primum dicit oppositionis.
¶ Secundum determinationis.
¶ Tercium tribulationis.

¶ Qualiter beatus Greg. opposuit liberalitatem vicio auaricie. Et quare liberalitas est virtus: cuius officium est donare. Et quomodo est pars iustitie. Ca. I.

Primus mysterium contemplandum de liberalitate beati Grego. dicit oppositionis. Opposuit namq; illum auaricie q mat est z radix cunctorum malorum. Vnde tullius in.ij. de officijs dicebat. Nullum vicium deteriusq; auaricia z pserim in pncipibus z rempublicam gubernantibus. Et Marcialis coc ait. Non sibi nec alijs, pdest dum viuit auarus. z Salustius in catilinario inqt. Auaricia fidem z pbitatem ceteraq; bonas artes subuertit. Et Valerius li. iv. Auaricia est latetium indagatrix lucrorum manifeste pde vorago auidissima. neq; habendi fructu felix z querendi cupiditate miseria. Et iterum Salustius in catilinario. Auaricia pecunie studium hz quaz nemo sapiens amauit vel ocupiuit. hec qsi malis venenis ibuta corpus animumq; virile effeminat. sp infinita insatiabilis e neq; copia neq; inopia minuit. Contra istaz insatiabile bestiam voluit beatissimus Greg. liberalitatis scuto semunire. Verumtamen vt ps ista iocundius expediat tria dubia declaremus.

¶ Primum vtrum liberalitas sit virtus.
¶ Secum vtrum ad liberalem maxie ptineat dare
¶ Tercium vtrum liberalitas sit ps iustitie.

¶ Ad pmum dubium rndet Tho ij. q. cxvij q sic dicit Aug. in li. de liber. arbi. Bene vti his qbus male vti possumus. ptinet ad virtutem. Possumus aut male z bene vti non solum his que intra nos sunt. scz potentijs z passionibus anie. sed etiam his q extra nos sunt. scz rebus huius mundi ocessis nobis ad sustentationem vite. Et ideo cum bene vti his rebus ptineat ad liberalitatem. osequens est vt liberalitas virtus sit. Est enim liberalitas vt dicit Aristo. iiij. ethic. Medietas quedam circa pecunias. Vnde ad liberalem ptinet emissiuum esse. Vnde z alio noie liberalitas largitas noiat. quia qd largum est non retentiuum. sed emissiuum. qre materia liberalitatis remota est ipa pecunia z quicqd pecunia mensurari pot. Nam vt dicit Arist iiij. ethico. Pecunias esse dicimus oia quorum dignitas numismate mensurat. materia vero pximqua sunt passiones interiores sm qs homo afficit circa pecuniaz. Et ideo ad liberalitatem pcipue ptinet vt homo pter inordinatam affectionem ad pecuniam non phibeat a qcumq; debito vsu eius. Est aut duplex vsus pecunie. vnus aut ad seipm q videt ad suptus vel expensas ptinere. Alius aut q qs vtit ad alios qd ptinet ad dationes. vt videbit in sequenti dubio. Is g liberalis est q neq; pter inordinatam amorem pecunie impedit a conuenientibus expensis. neq; a ocuenientibus dationibus. Ideo Aristo. dicit. q circa dationes z sumptus liberalitas osistit. Sed hoc difficultas vtrum liberalitas sit maxima virtutum. z sic posset pbari. naz hoies maxime amant z honorant pter virtutem. Sz Aristo. dicit. in. iiij ethic. q inter virtuosos maxime liberales amant: ergo liberalitas e maxima virtutum. In oriu videt esse auctoritas Amb. q in.i. de officijs ait. Iustitia excellentior videt liberalitate. sed liberalitas gtior. Et Aristo. in. iij. rheto^ce inqt. Fortes z iusti maxime honorant. z post eos liberales. Dicendum itaq; sm Tho. q quelibz virtus tendit in aliqd bonum. vnde qto aliqua virtus in melius bonum tendit tanto melior e. Liberalitas aut tendit in aliqd bonum dupliciter. Vno primo z p se. alio modo ex consequenti. Primo qdem z p se tendit ad ordinandam pprias affectionem circa pecuniarum z possessionum vsum. Et sic sm h preferat liberalitati tgantia que moderat ocupiscentias z delectationes ptinentes ad pprium corpus. Et etiam liberalitati preferunt iusti

ēa z fortitudo quē ordinant ad bonuz cō-
mune. Una in tempore pacis: altera in tē-
pore belli. Et oibus preferunt virtutes q̄
ordinant ad bonū diuinū. Nam bonū di-
uinū preeminet cuilibet bono humano: et
in bonis humanis bonū publicū p̄eminet
bono p̄uato. In q̄bus bonū corpis p̄emi-
net bono exterior: rex: Ulio° ordinat libe-
ralitas ad aliquod bonū ex cōsequenti. Et
fm hoc liberalitas ordinat ad oia bona p̄
dicta. Ex hoc ēm q hō non est amatiuus
pecunie: sequit q defacili vtat ea. z ad seip
sū z ad vtilitatē alioz. z ad honorē vel. Et
fm hoc habet quandā excellentiaz ex h̄ q
vtilis est ad mlta. quia tñ vnūquodq̄ ma-
gis iudicat fm illud quod primo z p se cō-
petit ei q̄ fm id quod ꝯsequenter se habet
Ideo dicendū est liberalitatē nō esse maxi-
mā virtutū. Ad argumentū ꝯo respondē-
dum q liberales maxime amant nō q̄dez
amicicia honesti. scz vt meliores: sed ami-
citia vtilis. quia sūt vtiliores in exteriori-
bus bonis. que cōmuniter homies cupiūt.
Et p̄ter eandē etiā causaz clari reddunt
¶ Secundū dubiū fuit vtrū ad liberalez
maxime ptineat dare. Et q sic patet per
Aristo. qui dicit in. iiij. ethico q liberalis
est supabundare in donatiōe. Ratio est qz
p̄riū est liberalis vti pecunia. vsus aūt pe-
cunie est in emissione ip̄i. Naz acquisitio
pecunie magis assimilatur generatōni q̄
vsui. Emissio aūt alicui° rei q̄to fit ad ali-
quid distantius tanto a maiori ꝯtute ꝓce-
dit. Sicut ptz in his que ꝓiciunt. Et ideo
ex maiori ꝯtute ꝓcedit q aliquis emittat
pecuniā dando eā alij q̄ expēdēdo eam
circa seip̄m. p̄riū est aūt virtutis vt preci-
pue tendat in id qd̄ pfectius est. Naz vir-
tus est pfectio quedā. vt dicit in. vij phisi-
coz. Et ideo liberalis maxime laudat ex
datione. Quare iurisc̄sulti donatōnem li-
beralitatē vocant. sic ptz. C. de donatōib°
l. si donatio. l. si auia. z. l. si patri. ff. manda-
ti. l. idemq̄. §. finali. Et debet esse donatio
ex liberalitate nō in necessitate. qz in neces-
sitatib° nemo liberalis existit. z donari vi-
det q nullo iure cogente concedit. vt. ff. de
dona. l. donari. Debet etiaz qui donat do-
nare de suo nō de alieno. Unde Catho in
oz̄one in catilinā quaz Salustius recitat
ait. Jam p̄idez equidē nos vera vocabu-
la reruz amisimus. qz bona aliena largiri
liberalitas. malaruz rerū audacia fortitu-
do vocat. Nec ad liberalitatem spectat do-
nare meretricib° z hystrionib°. vt. C. de do-
na. l. donationibus. z l. xxxvi. di. c. qui vena-
toribus. el. pi. z el fo. ¶ Terciū dubium fu-
it vtrum liberalitas sit pars iusticie. et q
sic videt ex verbis Ambro. qui in primo
de officijs ait. Justicia ad societatē generis
humani refert. Societatis ēm ratio diui-
ditur in ptes duas. iusticiam z beneficen-
tiam. quam quidam benignitatem aut li-
beralitatem vocant. Et si obijceret. qz iusti-
cia respicit debitum: liberalitas autē non
Respondet Tho. q liberalitas z si non at-
tendat debitū legale. quod attendit iusti-
cia. attendit tamē quoddam debitum mo-
rale quod attendit ex quadam ip̄ius de-
cencia non ex hoc q sit alteri obligatus.
vnde minimū habet de ratione debiti Nā
dator nō obstantibus omnibus quadam
vrbanitate donare debet quasi ex debito.
vnde in. ca. i. de dona. dicit textus. hanc si-
bi quodamodo nobilitas legem imposuit
vt debere se quod sponte tribuit existimet.
Ad hec instaret aliquis. Cōuenienter da-
re pertinet ad beneficentiam z misericor-
diam que pertinent ad charitatem. ergo li-
beralitas magis est pars charitatis q̄ iu-
sticie. Ad hoc dicit Thomas. q datio be-
neficij procedit ex eo q homo est aliqualiter
affectus circa pecunias dum eas non
concupiscit neq̄ amat. sed delectabiliter
exponit. vnde non solum amicis sed etiaz
ignotis dat quando oportet. licet ergo libe-
ralitas a iusticia differat. per hoc quia iu-
sticia alteri quod est eius. liberalitas autē
exhibet quod suum est. habet tamen quan-
dam cum iusticia conuenientiaz quia p̄n-
cipaliter est ad alterum sicut z iusticia licz
fm aliam rationem. Ex predictis dicere
possumus q qui liberalis est voluntariaz
paupertatem non horret. ex qua vere diui-
tie z animi libertas sequuntur. Unde Va-
lerius li. iiij. ait. Locupletem fabritium fa-
ciebat non multa possidere: sed pauca de-
siderare. Liberalitas etiam ad charita-
tem ad misericordiam ad beneficentiaz
et ad magnifica queq̄ inclinat atq̄ dis-

ponit. Sicut clarius in sequenti mysterio apparebit. in quo liberalitas beati Gregorij plenius explicabitur.

¶ Qualiter beatus Gregorius propter liberalitatē exposuit pecunias ad cōstruēda monasteria. ⁊ subuenit pauperibus ⁊ egenis atq; peregrinos ⁊ pauperes benigne cibauit

Capitulū. II.

Secundū mysteriū cōtemplandū de liberalitate beati Gregorij dicit determinatōis In quo videre debemus in q̄ determinate consistit liberalitas bti Gregorij. Et cuius posset ostendi q multa sunt que liberalitatē beati Gregorij illustrāt. illa tū precipue sunt tria.

¶ Primū est magnifica dispensatio.

¶ Secundū pia largitio.

¶ Terciū benigna cibatio.

¶ Primū qd illustrat liberalitatē bti Gregorij dicit magnifica dispēsatio. Ab ipsa quippe liberalitate puenit magnificētia: q̄ est specialis virtus. vt docet Arist. ⁊ Tho. ij. q. cxxxiij. Et vt Tycero ait in sua rhetorica. Est magnificētia magnarū reruz et excelsarū cū animi ampla quadā ⁊ splendida propositione cogitatio atq; administratio. Cogitatio aūt refert ad interiorē intentionē. Administratio vero ad exteriorē executionē. Propterea inqt Arist. in. iiij. ethi cor. q nō omis liberalis ē magnific. s. cū tū ad actū. qz delinit sibi ea quibus vti necesse est ad actū magnificū. tū ois liberalis habet habitū magnificentie vel actū vel i propinqua dispositōe. Et vt ait Tho. Varie magnificētie pnt dici ⁊ ipi sumptus q̄ bus vtit magnificus ad opus magnū Et ipa pecunia q̄ vtit ad sumptus magnos faciendos ⁊ amor pecunie quez moderat magnificus. ne sumptus magni impediant. Hec magnificētia in bto Gregorio effulsit. Qui stirpe senatoria genit ex patre Gordiano ⁊ matre Siluia cuz sūmū philosophie apicē in ipa sui adolescentia attigisset ac rerū ⁊ diuitiarū copia plurimuz abūdaret. cogitauit omnia deserere ⁊ i religionē se transferre. ⁊ patre orbat ex monasteria in Sicilia construxit: ⁊ septimū in ra menia vrbis in honorē scti Andree in propria domo fabricauit. in quo relictis sericis auro gēmisq; radiantib vili monastico habitu tegebat: vbi ad tantā pfectōez i breui deuenit vt ipo sue cōuersionis initio posset iam in pfectoz numero computari

¶ Secundū qd illustrat liberalitatē beati Gregorij dicit pia largitio. Naz licet largiri elemosynas sit actus charitatis. vt inquit Tho. ij. ij. q. xxxij. tū pertinet ad liberalitatē inq̄tū liberalitas aufert impedimentum huius actus qd esse posset ex superfluo amore diuitiarū propter quē aliq̄s efficit nimis retētiuus earū Ideo Aristo. dicit. iiij. ethi. q dare aliq̄d propter bonū est actus liberalitatis. igit beatus Gregorius in q̄libz suo statu ad largiendū elemosynas pijssimus erat. Quadā aūt vice dū in quodaz suo monasterio vbi abbas erat scriptitaret angelus dni in spē naufragi affuit sibiq; misereri lachrymabilit postulauit. Cui cū Greg. sex argēteos dari pcepisset eadē die iterū redit secū multa p dicisse pauca recepisse phibuit q̄ cū ab eo totidē argēteos recepissz Iterū tercia die reuersus misereri sibi importunis vocibus ⁊ clamoribz postulabat. Sed cū Greg. a pcuratore sui monasterij didicisset nihil dari posse preter scutellam argenteā quā mater sua cū liguminiba mittere solebat: illā statim dari pcepit quā ille accipiens letus abscessit. Hic vero angelus dei fuit: vt in sequētib declarabitur. Hū vero pontificalē honorē fuit assecutus nō solū presentib sz etiā longe positis ⁊ in monte synai monachis necessaria ministrabat. Noia insup indulgentiū cōpta habebat ⁊ eis liberaliter subueniebat Monasteriū hierosolymis instituit ⁊ dei famulis in illo degentibus necessaria mittere pcurabat. Tribz q̄z milibz ancillis dei p q̄tidianis stipendijs octoginta libras auri annualit offerebat. ¶ Terciū qd illustrat liberalitatē beati Gregorij dicit benigna cibatio. Quotidie nanq; in sua mensa peregrinos quos liber inuitabat. Inter q̄s die quadam vnus accessit in cui manib duz ipe ex humilitate aquā fundere vellet. cōuersus vrceū accepit. Sz repēte cū i eē manibus aquā fundere voluit mox euanuit. Cūq; hoc factū secū ipe miraret. eadē nocte dns p visionē dixit. Ceteris diebz me i mē

bris meis: hesternio aūt die me in memetip so suscepisti. Alto aūt tpe pcepit cancellario vt duodecim pegrinos ad prādiū inuitaret: qui pergēs iussa cōpleuit. duz aūt simul discūberēt intuēs papa tredecim numerauit: z accersito cancellario cur contra iussionē suaz tredecim inuitare psumpserat requisiuit. quos cancellariꝰ numerās tātū duodecim venīēs ait. Crede mihi nō sūt nisi duodecim: z animaduertit Gregorius virū ꝓpius discūbentē vultuz crebro mutare z nūc adolescētē nūc ꝓ sibi vetulum venerā da quadam canicie simulare. Finito aūt ꝓuiuio illū in cubiculū induxit vehemēter adiurās: vt ei se nomēq; suū sibi prodere vellet. Qui rūdēs ait. Et quid est q; interrogas de noie meo qd est mirabile. Verūtā scito q; ego sum ille naufragus cui scutellā argēteā tribuisti: quā tibi miserat cū leguminib mater tua. Et hoc tibi pro certo sit cognitū: qz ab illa die quo mihi sic fecisti pdestinauit te dñs fieri ecclesie presulē z Petri aplī successorē. Cui Gregorius. Et tu quō nosti. At ille. Qm angelus sum: z me tibi dñs nūc remisit: vt te semp debeā ꝓtegere: z oīe qd petieris per me apud ipum valeas impetrare: statimq; ab eo disparuit.

Qz deus multipliciter magnificauit btm Gregoriū ꝓter liberalitē. Ca. III.

Ertiū mysteriū cōtemplandum de liberalitate beati Gregorij dicit retributio. Voluit quidē deus retribuere sctō Gregorio abūdantē mercedē: qz non vult de liberalitate a nobis superari. Idcirco eū magnificauit ꝓcipue in tribus.

¶ Primo in assumptione.
¶ Secundo in exauditione.
¶ Tertio in cōmendatione.

¶ Primo magnificauit deus btm Gregoriū in assumptōe. Nam cū electꝰ fuisset ab oīni plebe pōtifex maximꝰ mortuo. Pelagio papa fugere voluit. Et cū ñ posset ꝓter ea qz die noctuq; ꝓter euz portas vrbis Romani custodiebant. mutato habitu a ꝗbusdā negociatoribꝰ obtinuit: vt in quodaz dolio sup quadrigā de vrbe educeret: qui mox siluas petiit z cauernas latibula requisiuit: ibiq; tribꝰ diebꝰ latuit. Verūtā dū die sollicite quereret: colūna lucis pfulgida a celo depēdēs sup locū in quo latitabat apparuit. In qua colūna angelos ascēdētes z descēdētes quidā reclusus aspexit. Doxq; ab vniuerso ꝓplo capit trahit et summꝰ pōtifex ꝓsecrat. ¶ Secō magnificauit deꝰ btm Gregoriū in exauditōe. Nā exauditiuit illū pro Troiano depcantē: sicē scripsi in quadragesimali nro in tractatu de iusticia dei. Exaudite insup fuerunt pces illiꝰ: dū pestis vrbē crudelissime deuastaret. Ordinauit eā tūc quodā pascali tpe, pcessiones cuz letanijs per ciuitatis circuitū fieri. Dum ꝓ deportaret imago btē virginis: quā btus Lucas depinxerat Ecce tota aeris infectio z turbulētia imagini cedebat: ac si ipsam imaginē fugeret et eius psentiā ferre nō posset. Sicq; post imaginē mira serenitas z aeris puritas remanebat. tūc in aere iuxta imaginē audite sunt voces angelorꝰ canētiū. Regina celi letare alleluia: qa quē meruisti portare alleluia. Resurrexit sicut dixit alla. Statimq; btus Gregorius qd sequit adiūxit. Ora pro nobis deū alleluia. Tunc Gregorius vidit super castrum crescētij angelum dñi qui gladiū cruentatū detergēs in vaginā reuocabat. Intellexitq; Gregorius q; pestis illa cessasset. Et deinde castrum illud castrū sancti angeli est vocatū Amplius q̄ grate fuerunt deo oratiōes eius ostēdit angelus qui sibi in missa clara voce respōdit. Cum enim in die pasce apud sanctā Mariam maiorē missam celebraret: et Pax dñi pronūciaret. Angelus dñi alta voce respondit. Et cū spiritu tuo. Unde papa apud illam ecclesiā in die pasce stationē facit: nec sibi cū dicit Pax dñi in huius miraculi testimoniū respondet.

¶ Tertio magnificauit deus beatū Gregorium in cōmendatiōe. Tempore nāq; eius fuit quidā heremita vir magne virtutis qui oīnia reliquerat ꝓter deum: et nihil preter vnā gattam possidebat. Cui blandiēs crebro quasi cohabitatricē in suis in gremijs refouebat. Orauit ergo ad dñm vt sibi ostendere dignaret cū quo future remunerationis mansionē sperare deberet: qui illius amore nihil ex seculi di

uitijs posideret. Qua dã ergo nocte reue/
lat vt cũ Gregorio romano põtifice man
sionẽ sibi sperare deberet. At ille fortiter
ingemiscẽs parũ sibi volũtariã pauperta
tem ꝓfuisse putabat: si cũ eo remuneratio
nem reciperet qui tãtis mũdanis diuitijs
abũdaret. Cũ ergo Gregorij diuitias sue
pauptati die noctuq; suspirãdo conferret.
Alia nocte audiuit deũ sibi dicẽtẽ. Cum
diuitẽ nõ possessio diuitias faciat: sz cupi/
ditas. Cur audes pauptatẽ tuã Gregorij
diuitijs cõparare: qui magis illã gattam
quã habes quotidie palpãdo diligere cõ/
probaris q̃ ille tantas diuitias quas non
amãdo sz cõtemnẽdo cũctisq; liberaliter
largiẽdo dispẽsit. Itaq; solitari⁹ deo gra
tias retulit: ꝛ qui meritũ suum diminutũ
putabat si Gregorio cõpararet ꝓrare cepit
vt cũ eo mansionẽ q̃q; accipere mereret.
Propter liberalitatẽ itaq; suã aliasq; vir/
tutes tãdẽ ad celestia regna deus illũ ꝓdu
xit. Cũ eẽ sedisset annis tredecim mẽsib⁹
sex ꝛ dieb⁹ decẽ: plen⁹ operib⁹ bonis migra
uit a corpe: accepitq; coronã eternã vite. ad
quã nos ꝓducat iesus bñdict⁹ fili⁹ dei.

Sermo. LXIIII. de miscẽdia. s. marti. ꝓfes.

Vi miseretur pauperi
beatus erit. Scribunt hec ver/
ba originaliter Prouerb. xiiij. c.
Ad laudẽ sancti Martini cõ/
fessoris assumpta. In collegio cõfessorũ in
maxima veneratõe habet a cũctis christi/
colis brũs Martin⁹. Nam ꝛ ecclesia fe/
stum eius statuit q̃ tũ ad operũ cessationẽ
solẽniter fore seruãdũ: ꝛ officiũ illius cum
ingẽti sono eius nobis celebrat. qõ in ple/
risq; ecclesijs vsq; ad diẽ octauũ ꝓtrahit:
ꝓterea dignũ ꝛ rõnabiliter est in solẽnita
te illius laudib⁹ eũ ꝓsequi quib⁹ possum⁹
In quo ꝛ si multe ꝓtutes eximie vere ꝓsti
terint: nihilomin⁹ miscẽdia valde sydus ra
diantissimũ fulsit. Idcirco in hoc sermone
sub titulo de miscẽdia erim⁹ verba facturi.
Ob quã de ipo gloriosissimo sctõ dicunt ver
ba in themate posita. In quib⁹ tria myste
ria ꝓponim⁹ contemplanda.

¶ Primũ dicit acceptionis.
¶ Secundum exaltationis.
¶ Tertium glorificationis.

De cõmendatiõe miscẽdie. ꝛ de his que inducũt nos ad illã. atq; de miscẽdia san/
cti Martini. Capitulũ. I.

Primũ mysteriũ con/
templandum de miscẽdia beati
Martini dicit acceptõis pro/
pter illã etẽ fuit acceptus deo
Sed vt melius partem istam pertransea/
mus tria sunt consideranda

¶ Primũ dicit cõmẽdatio.
¶ Secundum inductio.
¶ Tertium dilatatio.

¶ Primũ q̃ occurrit cõsiderãdũ de mise
ricordia dicit cõmẽdatio. q̃ tũ sez miscẽdia
in scriptura cõmendat. Sed prius q̃d sit
declarem⁹. Et ad hoc dicit sctũs Tho. se/
cũda secẽ. q. xxxi. sequẽdo Damas. in. ij. li.
et Aug⁹. li. xiij. de ciui. dei. Misericordia
est compassio miserie alterius. id est passio
aliene miserie in nro corde Et est ꝓprie ad
alter nõ ad seipm: nisi ꝓm quãdã similitudi
nẽ. nã ad seipm nõ est ꝓprie miscẽdia: sz do/
lor. puta cũ patimur aliq̃ crudele in nob.
Ita etiã si sint alique ꝓsone nobis ꝓiũcte.
vt sint q̃si aliq̃d nri puta filij vel parẽtes
in eor malis nõ miseremur: sz dolem⁹. si/
cut in vulneribⁿ ꝓprijs. Et ꝓm hoc Phus
dicit. v. ethi. q̃ durũ est expulsiuũ misera/
tionis Misericordia itaq; prout dicit tri
sticiã de alienis malis sepissime in scriptu
ris laudat. vnde Zach. vij. ca. ait. Hec di
cit dñs exercituũ. Iudiciũ verũ iudicate:
miscẽdiam ꝛ miserationes facite vnusq̃sq;
cũ proximo suo. Et sapiẽs Prouerb. xxi. c.
Facere miscẽdiam ꝛ iudiciũ magis placet
dño q̃ victime. Et Eccli. iij. ca. Esto pu/
pillis misericors vt pater ꝛ pro viro mri il
lorũ: ꝛ eris velut filij⁹ altissimi obediẽs: et
miserebit tui. Et Osee. vi. ca. Misericor
diã volo ꝛ nõ sacrificiũ. Et sapiẽs Prouer
xiiij. ca. Honorat deũ qui miserẽ pauris
Et Dauid in ps. cxi. Iocundus hõ qui
miserẽ ꝛ cõmodat. Et Paul⁹ ad Ephe.
iiij. c. Estote inuicẽ benigni misericordes
Et Petrus ꝓma sua canonica. c. iij. Om/
nes vnanimes in oratõe estote cõpatiẽtes
fraternitatis amatores misericordes mo/
desti humiles. Et Ambro. lxxxvi. ca. In
singulis miscẽdia plenitudo virtutũ est. Et